

Megoldott feladatok

Informatika

I. 123. Írjunk programot, amely egy adott, egész számokból álló halmaz részhalmazait beírja egy szövegállományba úgy, hogy minden sorba egy-egy részhalmaz kerüljön (az egyes elemeket egy-egy szóköz válassza el)! Az eredeti halmaz elemeit a billentyűzetről olvassuk be (Az üres halmaznak egy üres sor feleljen meg).

Megoldás:

Két változatot adunk meg. Mindkét esetben egy **v** vektor segítségével generálunk egy-egy újabb részhalmazt. A halmaz elemeit, amelyeket egy **a** vektorban őrzünk, jelláncnak (stringnek) definiáltuk, így egész számokra is jó, de így általánosabb (persze vehetjük 5 jelnél többre is). Kezdetben a vektor elemei mind nullák.

I. változat

Az első esetben balról jobbra haladva megkeressük az első 0-át, amelyet 1-re írunk át, és minden előtte lévő egyest nullázunk. A vektorban egy 1-es indexe adja meg a részhalmaz elemének az **a**-beli indexét.

Igy például az $\{a,b,c\}$ halmaz részhalmazait a következőképpen kapjuk meg:

v	részhalmaz
(0,0,0)	üres halmaz
(1,0,0)	{a}
(0,1,0)	{b}
(1,1,0)	{a,b}
(0,0,1)	{c}
(1,0,1)	{a,c}
(0,1,1)	{b,c}
(1,1,1)	{a,b,c}

A program a következő:

```
program reszhalmazok;
  { adott halmaz részhalmazait beírja egy állományba }
type vektor = array[1..50] of byte;

var a : array[1..50] of string[5];
    v : vektor; { generáláshoz kell }
    m, ind: byte;
    f : text; { szövegállomány }
    nev : string[20]; { szövegállomány neve }

procedure reszhalmaz (var v:vektor; m:byte; var ind:byte);
var i: byte;
begin
  if ind = 0 then begin for i:=1 to m do v[i]:=0;
                      ind:=1; exit
                    end
                    else begin
                      for i:=1 to m do
                        if v[i] < 1 then begin v[i] := 1;
                                              exit
                                              end
                                              else v[i]:=0;
                        end;
                      ind := 0;
                    end;
end;
```

```

procedure ir (v: vektor; m: byte);
  { egy részhalmaz beírása a szövegálmányba }
var i, j: byte;
begin
  j:=0;
  for i:=1 to m do if v[i]=1 then
    begin write (f, ' ', a[i]); j:=j+1 end;
  if j<>m then writeln (f);
end;

BEGIN
writeln ('Írd be a halmaz elemeit (ENTER, ha nincs több elem): ');
m:=0;
repeat
  m:=m+1;
  write ('* '); readln (a[m]);
until a[m]='';
m:=m-1; { a halmaz elemeinek száma }
write ('Álmány neve: ');
readln (nev);
assign (f, nev); rewrite (f);
ind:=0;
repeat
  reszhalmaz (v,m,ind);
  if ind=1 then ir (v,m);
until ind=0;
close (f);
END.

```

II. változat

Ebben a változatban szintén a nulla vektorral kezdünk. Ugy kapunk egy újabb vektort egy adott v vektorból, hogy a vektor legjobboldali v_i elemét, amelyre $v_i < i$ megnöveljük 1-gyel, majd a tőle jobbra levő elemeket mindig 1-gyel nagyobbra állítjuk, mint a közvetlenül előtte levő. A vektor nem nulla elemei megadják az illető elem indexét. Az előbbi példa esetében, ha az $\{a, b, c\}$ halmaz részhalmazait szeretnénk megkapni, akkor ez a következőképpen történik:

v	részhalmazok
(0,0,0)	üres halmaz
(0,0,1)	{a}
(0,0,2)	{b}
(0,0,3)	{c}
(0,1,2)	{a,b}
(0,1,3)	{a,c}
(0,2,3)	{b,c}
(1,2,3)	{a,b,c}

Csak a *reszhalmaz* és *ir* eljárások módosulnak, ezért csak ezeket közöljük.

```

procedure reszhalmaz (var v:vektor; m:byte; var ind:byte);
var i, j: byte;
begin
  if ind=0 then begin for i:=1 to m do v[i]:=0;
    ind:=1; exit
  end
  else begin
    for i:=m downto 1 do
      if v[i] < i
        then begin
          v[i]:=v[i]+1;

```

```

        for j:=i+1 to m do
            v[j]:=v[j-1]+1;
        exit
    end
    else v[i]:=0;
end;
ind := 0;
end;

procedure ir (v: vektor; m: byte);
    { egy részhalmaz beírása a szövegálmányba }
    var i, j: byte;
    begin
        j:=0;
        for i:=1 to m do if v[i] <> 0 then
            begin write (f, ' ', a[v[i]]); j:=j+1 end;
        if j<>m then writeln (f);
    end;
end;

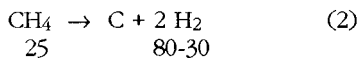
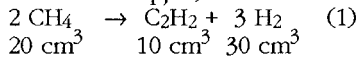
```

Kémia

K.L. 254. Acetilén gyártásakor metán pirolízisével az ívfénykemencét elhagyó gázkeverék 10 térfogat% acetilént, 10 térfogat% metánt tartalmazott hidrogén mellett. Hány %-a alakult át a metánnak?

Megoldás:

Acetilén képződik CH_4 -ból az (1)-es reakció szerint. Vele egyidejűleg háromszor akkora térfogatú H_2 . Ez kevesebb, mint a termékelegyen levő. (Tételezzünk fel 100 cm^3 termékelegyet, ebben 10 cm^3 nem reagált metán, 10 cm^3 acetilén és 80 cm^3 H_2 az adatok alapján)

$30 < 80$, tehát H_2 más átalakulás során is keletkezik, miközben más gáztermék nem jelenik meg (2. egyenlet).

Eredetileg a CH_4 -ból volt: $20 + 25 + 10 = 55 \text{ cm}^3$

Átalakult $20 + 25 = 45 \text{ cm}^3$ CH_4

100 cm^3 -ből $x = 4500/55 = 81,85 \text{ cm}^3$

K.L. 258. Fizikai mérések (elektron diffrakció) segítségével meghatározták, hogy a víz molekulában a H és O atomok közti távolság $0,958 \text{ \AA}$, míg a két H atom közti távolság $1,514 \text{ \AA}$. Ezen adatok segítségével határozd meg a vízben a HOH kötésszög számértékét.

Megoldás:

$$\sin \alpha = \frac{0,757}{0,958} = 0,790, \quad \text{innen } \alpha = 52,2^\circ,$$

a HOH szög = $2\alpha = 104,4^\circ$

